

Bijlage

Provinciaal belang en mogelijke financiële bijdrage 'Regiodeal Drechtsteden en Gorinchem'

Inhoud regiodeal en belang voor PZH

Via de pijler Human Capital wil de deal de aansluiting tussen de vraag naar en aanbod van arbeidskrachten verbeteren. Het gaat om projecten die beogen Hbo-opleidingen in Dordrecht (Dordt Academy) aan te kunnen bieden, het vestigen van een Beroepen – Innovatiecampus in Gorinchem waar bedrijfsleven en gezamenlijke onderwijsinstellingen elkaar gaan versterken, een MBO-aanpak om laaggeschoolde arbeidskrachten op een hoger opleidingsniveau te krijgen (leven lang leren) en een project gericht op duurzame participatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Een deel van deze projecten sluit goed aan bij de Human Capital agenda van PZH en is op onderdelen kansrijk voor financiering vanuit de subsidieregeling. Voor de Beroepen en Innovatiecampus en Duurzame arbeidsparticipatie geldt dat die vanuit PZH-perspectief meer in het gemeentelijke domein thuis horen, waarvoor een financiële bijdrage niet voor de hand ligt, maar een faciliterende rol kan helpen.

De pijler Innovatie is gericht op het verder versterken van het innovatief vermogen in de regio. De constatering is dat de verschillende innovatieve bedrijven en instellingen in de regio meer van elkaars nabijheid en kennis kunnen profiteren. Onderdelen van deze pijler zijn het bijeenbrengen van startups en onderwijs in de Maakfabriek, aanleg en breed gebruik van een glasvezelnet en sensoren in de Digitale Infrastructuur Drechtsteden, opbouw van consortia en roadmaps en enkele innovatie projecten.

Het stimuleren van het innovatief vermogen in Zuid-Holland is uiteraard een van de speerpunten van het economisch programma van PZH. Bestaande subsidieregelingen (MIT en SMITZH) en de bestaande subsidie voor de Maakfabriek kunnen deze projecten uit de regiodeal ook financieel helpen.

De pijler Oevers uit de deal omvat een aantal woningbouwontwikkelingen, bedrijfsverplaatsingen en kwaliteitsprojecten gericht op een betere (recreatieve) ontsluiting van de oevers en niet in de laatste plaats verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de oevers. Verder is aanvullend vervoer over water en realisatie van een Energy hub op Duivelseiland onderdeel van deze pijler. In de tabel zijn de verschillende oeverprojecten op een rij gezet en is een toets gedaan in welke mate ze passend zijn binnen provinciale kaders. Ook omdat niet de volledige aanvraag voor de regiodeal gehonoreerd is door het rijk, en er dus minder middelen beschikbaar zijn, zal de regio tot een nadere prioritering moeten komen. Deze toets helpt daarbij.

Al met al behoeft deze pijler de meeste uitwerking: samenhang, focus en haalbaarheid van de oeverprojecten binnen de kaders van de regiodeal en daarbuiten, moeten worden verbeterd. Dit is te meer nijpend daar voor deze pijler de meest financiering door overheden nodig is. Vanuit dat gegeven en de schaarste van middelen is een gerichtere aanpak voor de hand liggend.

Vanuit het provinciale belang geredeneerd ligt dan een keus voor projecten aan de Noordoevers voor de hand: projecten die de omgevingskwaliteit (groen, recreatie, ontsluiting) verhogen en de ontwikkeling van het Nedstaal bevorderen. Diverse partijen zetten zich nu al constructief in om deze ontwikkelingen mogelijk te maken. Het Nedstaal is van provinciaal belang vanwege de beschikbare (schuif)ruimte voor bedrijven met watergebonden activiteiten of activiteiten uit de hoogste milieucategorie (HMC). Goederenvervoer over water wordt door de ontwikkeling bevorderd en het (inter)gemeentelijke wegennet ontlast. Werkgelegenheid wordt behouden of verbeterd. Verder zal de dit project ook een impuls betekenen voor behoud en ontwikkeling van het industrieel erfgoed op het

terrein. Er liggen ook kansen in de ontwikkeling van een transferium in het havengebied van Alblasterdam, wat aangevuld wordt met de parkeerruimte op of in de directe omgeving van het Nedstaalterrein. Dat transferium draagt bij aan de vermindering van toeristisch en recreatief verkeer op het wegennet richting Kinderdijk. De bereikbaarheid voor de inwoners en bedrijven verbeterd daardoor. Door het nagenoeg ontbreken van provinciale weg-infrastructuur bij de oevers van Drechtsteden en Gorinchem is financiering vanuit het programma Mobiliteit in principe alleen mogelijk door subsidies in het kader van de regionale gebiedsagenda's mobiliteit (paragraaf 2 Subsidieregeling mobiliteit Zuid-Holland 2017).

Aan de andere zijde van de Noordoevers (Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht) is de ontwikkeling gericht op woningbouw. Door de ligging aan het water direct nabij de getijdenatuur ligt hier de kans unieke woonmilieus toe te voegen. Door de Noordoevers te transformeren worden natuurgebieden, bereikbaar en beleefbaar gemaakt, de economie en het (vestigings)klimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers aantrekkelijker. De omvang van deze projecten maakt deze van bovengemeentelijke betekenis: in totaal zouden circa 900 woningen gerealiseerd kunnen worden. Een complicerende factor is echter de aanwezige en urgente bodemverontreiniging: de rollen en (financiële) belangen van betrokken partijen zitten een doorbraak in de weg. Bodemsaneringsubsidies en inzet van de Knelpuntenpot verstedelijking zouden wellicht een doorbraak kunnen betekenen. Voor de pijler Oevers is het principe van de Rivier als Getijddepark het dragende principe. Dit sluit aan bij de provinciale ambities rond ruimtelijke kwaliteit, bereikbaarheid, natuurontwikkeling en gezondheid. Hiervoor is echter op dit moment geen PZH-financieringsregeling.

Tabel: Oeverprojecten en PZH beleidskaders¹

Project Dynamische Oevers regiodeal Drechtsteden	Beleidsmatige toets PZH (in hoofdzaak) Geen principiële belemmeringen Nadere afspraken nodig/mogelijk Harde belemmering	Provinciale fin. Bijdrage regiodeal
Dolderman (verplaatsing)	Onder voorbehoud van afspraken/bestuurlijke besluitvorming over de wijze van overheveling, risico's m.b.t. Staatsteun, wijze waarop onbenutte middelen terugvallen richting PZH.	1.500.000 (NB: geen dekking, evt. infra*)
Peute (verplaatsing)		-
Duivelseiland		-
Noordoevers HI Ambacht**	Ernstige bodemverontreiniging – Project biedt onvoldoende perspectief op aanpak spoedsanering Veersedijk 301, die daarmee potentiële belemmering is voor ontwikkeling totale gebied.	-
Noordoevers Zwijndrecht**		-
Veerplein Zwijndrecht		infra*
Waterbusplein HI Ambacht		infra*

¹ De beleidsmatige “toets” is op hoofdlijnen, om antwoord te geven op de vraag “mag het wel of niet van de provincie?”. Uiteraard moeten voor verschillende projecten de voorgeschreven procedures worden doorlopen en vergunningen, ontheffingen e.d. worden verleend. Daarbij werkt de provincie graag samen met de partners verbonden aan de Regiodeal en is de provincie bereid netwerk en expertise in te zetten om tot uitwerking en uitvoering te komen.

Havengebied Zuid – Transf. Alblasserdam		infra*
Arkelsedijk Gorinchem**	Ruimte voor bedrijvigheid - nadere afspraken te maken over compensatie bedrijventerrein	-
IJzergieterij Hxveld-Giessendam**	Externe veiligheid – nadere onderbouwing gevraagd v.w.b. aanvaardbaarheid groepsrisico	-
Getijdenpark		-
Experimenten vraaggericht vervoer		Infra*

* De infrastructuur voor de experimenten vraaggericht vervoer en infrastructurele onderdelen van andere oeverprojecten kunnen mogelijk (deels) vanuit de regionale gebiedsagenda's mobiliteit worden gefinancierd (1,5 milj p/j Drechtsteden, 0,5 milj p/j Gorinchem/Molenlanden), mits hiervoor cofinanciering en draagvlak is vanuit de gemeenten.

** Voor woningbouwprojecten en transformatie van bedrijventerreinen geldt:

- deze projecten hebben gevolgen voor de prioritering binnen regionale woningbouwprogrammering en vragen dus om een afweging betreft prioritering van andere woningbouwprojecten in de regio. (Gorinchem ligt overigens in een andere woningbouwregio dan de Drechtsteden).
- ook de regels voor compensatie bedrijventerreinen zijn bij deze projecten van toepassing.

Financiële bijdrage PZH

Anders dan de mee-indienende gemeenten en het rijk heeft GS zich tot op heden niet gecommitteerd aan een financiële bijdrage. De regio hoopte in eerste instantie op een PZH-bijdrage van € 10 à 15 mln. aan provinciale cofinanciering. Deze verwachtingen zijn vanaf het begin getemperd.

Om aan te kunnen geven waaruit de PZH bijdrage voor wat betreft financiële middelen zou kunnen bestaan, is geïnteriseerd wat binnen de bestaande begrotingskaders geïnvesteerd wordt in de regio's (vervoerders, bedrijven, gemeenten). Op basis daarvan is het volgende richting regio aan te geven:

1. Circa € 4,9 miljoen is project specifiek voor de regiodeal toe te zeggen onder voorwaarden (zie hierna).
2. Circa € 2,0 miljoen p/j (regionale gebiedsagenda's mobiliteit) is voor de regio's geormerkt en door de regio('s) zelf, naerschikking, inzetbaar voor infrastructurele projecten uit de regiodeal. En eventuele herprioritering van vrijvallende middelen voor de infrastructurele Drechtoeverprojecten.
3. Dat tientallen miljoenen euro's jaarlijks ingezet worden in de regio's in het kader van OV-concessie en Waterbuscontract en projectsubsidies die de regio's/regiodeal kunnen ondersteunen.
4. Dat er daarnaast verschillende generieke regelingen beschikbaar zijn waarvoor regiodeal projecten in aanmerking komen. Deze moeten dan wel passen binnen de PZH-brede afweging/ toetsing. Het is niet waarschijnlijk dat de vóór de eerste deadline voor het bestedingsplan (1 juni a.s) project specifieke toezeggingen gedaan kunnen worden.

Ad 1) Project specifieke toe te zeggen bijdrages:

- € 3 miljoen ikv begrotingssubsidie tbv project Duurzaamheids/Maakfabriek
- € 0,2 miljoen tbv project Dordt Academy/Career Boost, onder voorbehoud kaders HCregeling
- € 0,2 miljoen tbv project MBO-aanpak, onder voorbehoud kaders HC regeling

- € 1,5 miljoen tbv Bedrijfsverplaatsing Dolderman, onder voorbehoud nadere specificering kosten en dekking.

Ad 2) Door de regio mogelijk te herschikken middelen

- € 1,49 miljoen p/jr Regionale gebiedsagenda mobiliteit. Subsidieregeling Mobiliteit – Drechtsteden
- € 0,5 miljoen p/jr Regionale gebiedsagenda mobiliteit. Subsidieregeling Mobiliteit – Gorinchem, Molenlanden en Waterschap Rivierenland

De kanttkening hierbij is dat de regio's voor 2020 en 2021 prioriteiten hebben bepaald en onbekend is tot welke knelpunten een eventuele heroverweging gaat leiden.

Gebiedaanpak Alblasserwaard

- PM

Ad 3) Voor de regio's beschikbaar, niet beschikbaar

Uitvoeringsregeling Herstructering Bedrijventerreinen:

- € 8 miljoen de Westelijke Dordtse Oevers;
- € 1,9 miljoen Bodemsanering Genie/Citadelterrein
- € 1,0 miljoen Slobbegors (Fokker Papendrecht)
- € 1,7 miljoen Ontsluiting Gorinchem Noord (Grootte Haar, A27))

Subsidieregeling mobiliteit Zuid-Holland 2017

- 0,6 miljoen verbetering afstellen vri's / bereikbaarheid Dordrecht en Sliedrecht
- 0,33 miljoen verbeteren visitormanagement Kinderdijk en infrastructuur Spoorzone Zwijndrecht
- 0,47 miljoen reconstructie kruispunt Hendrik-Ido-Ambacht en aanpassing spoorweg Hardinxveld-Giessendam
- 0,7 miljoen herinrichten Banneweg Gorinchem

Concessie

- € 25,5 miljoen p/j DMG bus en MerwedeLingeLijn
- € 5,0 miljoen p/j Waterbuscontract

HOV-overeenkomst

- € 3,4 miljoen HOV verbetering Zwijndrecht

Dordtse Kil

Fietsstalling OV

- Station Zwijndrecht: € 300.000
- Station Sliedrecht: € 265.000
- Station Sliedrecht baanhoek: € 177.000
- Station Dordrecht centraal: € 2.500.000
- Station Dordrecht stadspolders: € 275.000
- Station Dordrecht zuid: € 317.000
- Station Hardinxveld: € 66.000

Natuurnetwerk Nederland en Landschapstafels

- € xx milj Beheersbijdragen NatuurNetwerkNI, Landschapstafels (afbouw, realisatie restopgaaf /herijking NNN)

Erfgoedtafelprojecten Waterdriehoek

- € 0,3 miljoen p/j Specifieke projecten die bijdragen aan erfgoedbehoud en ontwikkeling aan de oevers binnen specifieke kader Erfgoedregeling.

Procesgeld

- Spoorzone € 160.000
- Gebiedsperspectief Kinderdijk € xxx
- Gebiedsaanpak Alblasserwaard € xxxx

Ad 4) PZH-regelingen

Economie en innovatie regelingen

- Human Capital
- MIT; MKB Innovatiestimulering Topsectoren Zuid-Holland
- RNIZ – Regionale Netwerken voor Innovatie in Zuid-Holland
- SMITZHE – Smart Manufacturing Industriële Toepassing Zuid-Hollandse Economie

Verstedelijking:

- Knelpuntenpot versnellen woningbouw

Bodem

- Bodemsanering Bedrijventerreinen

Mobiliteit

- Ketenmobiliteit (*nog niet operationeel*)

Groen, Recreatie, Water, Erfgoed, Bestuur.

- Er valt beperkt bij te dragen via bestaande regelingen.